

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง **อ่านเรื่องเพื่อใจความ**

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

ละออ

๒.

ลออ

คำไทยใช้ให้ถูก

ลออ

[ละ-ออ] หมายถึง

(ว.) งาม เช่น นวลลออ เอี่ยมลออ. (ข.).

ทบทวน

ความรู้เดิม

นักเรียนรู้จักหรือเคยดู

วรรณกรรมพื้นบ้าน

เรื่องใดมาบ้าง

ภาพวรรณกรรมพื้นบ้าน

ปลาบู่ทอง

ภาพประกอบเพื่อการศึกษาเท่านั้น

ภาพ ปลาบู่ทอง โดย โอม รัชเวทย์ ที่มา <https://www.pinterest.com/pin/402438916701578276/>

ภาพวรรณกรรมพื้นบ้าน

แก้วหน้าม้า

ภาพประกอบเพื่อการศึกษาเท่านั้น

ที่มา <http://sutassinee.blogspot.com/2017/03/7-3-1.html>

ที่มา <https://petpiyakung.wixsite.com/>

ภาพวรรณกรรมพื้นบ้าน
นางสิบสอง

ภาพประกอบเพื่อการศึกษาเท่านั้น

ภาพ Broadcast Thai Television Channel ที่มา <https://deepfilm.net/2021/03/09/twelve-sisters/>

ภาพวรรณกรรมพื้นบ้าน

พิกุลทอง

ภาพประกอบเพื่อการศึกษาเท่านั้น

ภาพ นิทานพิกุลทอง โดย นุชรี พิเดช ที่มา <https://www.naiin.com/>

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกเล่าเนื้อหาเรื่องราวจากเรื่องที่อ่านได้
๒. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
๓. สามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

การอ่านจับใจความสำคัญ

คือ การอ่านเพื่อจับใจความ หรือข้อคิด
หรือความคิดสำคัญหลักของเรื่องที่อ่าน
เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ
ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

การอ่านจับใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และ
เด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถ
ครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ
ในย่อหน้านั้น

การอ่านจับใจความสำคัญ

ใจความรอง หรือผลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง
ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ
เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น
อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด
ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ
หรือแสดงเหตุผลอย่างถี่ถ้วน

ชวนกันอ่าน
วรรณกรรมพื้นบ้าน
“พิบูลทอง”

พิกุลทอง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีหญิงสาวสวย คนหนึ่งชื่อว่า “พิกุล” กล่าวกันว่าเธอมีความสวยทั้งหน้าตาและกิริยามารยาท มารดาของเธอตายตั้งแต่เธอยังเล็กมาก ดังนั้นเธอจึงได้รับการเลี้ยงดูจากแม่เลี้ยงซึ่งเธอเองก็มีลูกสาวคนหนึ่ง ชื่อว่า “มะลิ” แต่ก็โชคร้ายที่ว่าทั้งแม่เลี้ยงและลูกสาวของเธอ นั้นเป็นคนใจร้าย ทั้งคู่จะบังคับให้พิกุลทำงานหนักทุกวัน

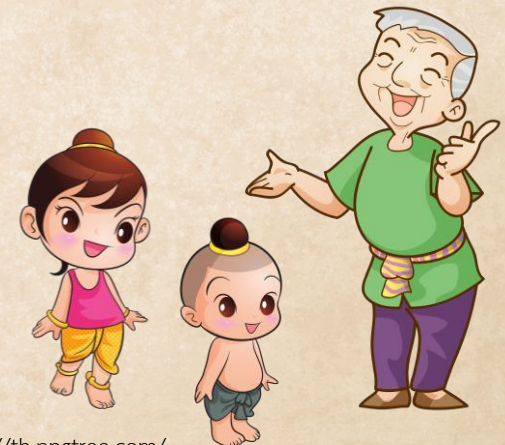

พิกุลทอง

อยู่มาวันหนึ่งหลังจากตำข้าวเสร็จแล้ว พิกุลก็ออกไปตักน้ำที่ลำธาร ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านนัก ในขณะที่เดินทางกลับ ทันใดนั้นก็เห็นหญิงชรา คนหนึ่งปรากฏอยู่เบื้องหน้าของพิกุลและขอน้ำเธอดื่ม พิกุลดีใจมาก ที่ได้ช่วยหญิงชราคนนั้น เธอเอาน้ำให้หญิงชราและบอกให้เธอเอาน้ำไปอีก เพื่อจะได้ล้างหน้าและล้างตัวให้สดชื่น

พิกุลทอง

พิกุลบอกหญิงชราว่าไม่ต้องห่วงเพราะถ้า
น้ำไม่พอเธอจะไปตักมาอีกหญิงชรายิ้ม
และกล่าวว่า “เธอนี้นอกจากจะสวย
แล้วยังใจดีอีกถึงแม้ว่าฉันจะดูยากจน
และมอมแมมเธอก็ปฏิบัติกับฉันเป็น
อย่างดี”

พิกุลทอง

หลังจากกล่าวชื่นชมพิกุลแล้วหญิงชราก็ให้พรวิเศษกับเธอ และด้วยอำนาจของพรวิเศษนี้จะทำให้ดอกพิกุลทองคำร่วงออกมาจากปากของเธอ เมื่อใดก็ตามที่เธอรู้สึกสงสารใครหรือสิ่งใด หลังจากหญิงชราให้พรวิเศษแก่พิกุลแล้ว ก็หายวับไปต่อหน้าต่อตาของเธอ พิกุลก็รู้ทันทีว่าแท้ที่จริงแล้วหญิงผู้นั้นเป็นนางฟ้าจำแลง มาให้พรวิเศษแก่ตน

นักเรียนคิดว่าจะเกิด
เหตุการณ์อะไรขึ้น
เมื่อพิภุลกลับบ้าน
ไปเจอแม่เลี้ยง

พิกุลทอง

ทันทีที่กลับถึงบ้านเช้า เธอก็ถูกแม่เลี้ยงดุว่าไปเถลไถลเพื่อหนีงาน ดังนั้น พิกุลจึงเล่าเรื่องทั้งหมดให้ผู้เป็นแม่เลี้ยงฟังพร้อมกับเกิดความรู้สึกสงสารแม่เลี้ยง ขณะเล่าจึงทำให้ดอกพิกุลทองคำร่วงออกมาจากปากของเธอด้วยแม่เลี้ยงจอมละโมบก็เปลี่ยนอารมณ์จากโกรธเป็นละโมบในทันทีพร้อมกับตะครุบดอกพิกุลทองทั้งหมดไว้ ในขณะที่ปากก็สั่งให้พิกุลพูดต่อไปเรื่อยๆ เพื่อสนองความละโมบของเธอนั่นเอง

พิกุลทอง

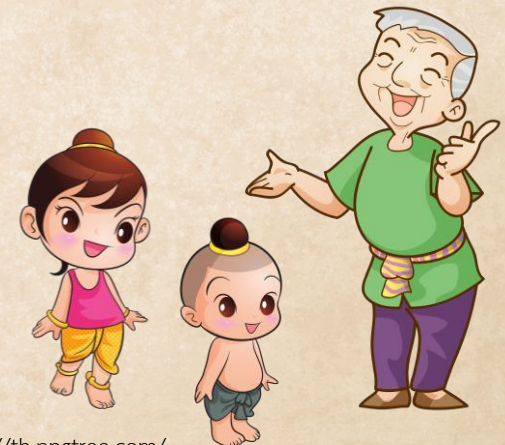
นับจากวันนั้นเป็นต้นมา แม่เลี้ยงของพิกุลก็เก็บรวบรวมดอกพิกุลทองคำไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อนำไปขายและได้เงินมากมาย ชีวิตทุกคนตอนนี้ก็มีความสุขอยู่ที่ดีขึ้น พิกุลเองก็ไม่ต้องทำงานหนักเหมือนแต่ก่อน แต่ก็ถูกบังคับให้พูดทั้งวันเพื่อให้ดอกพิกุลทองคำออกมาจากปากของเธอมาก ๆ นั่นเอง พิกุลทองอ่อนล้าไปกับการตอบสนองความละม่อมของแม่เลี้ยง ตอนนี้พิกุลเองเกิดเจ็บคอและกลายเป็นคนเสียงแหบเสียงแห้งไปเลย เธอพูดไม่ได้ไประยะหนึ่ง อาการเช่นนี้ทำให้แม่เลี้ยงโมโหมากขึ้นจนถึงขั้นตบตีพิกุล เพื่อพยายามบังคับให้เธอพูดแต่พิกุลก็พูดไม่ได้แม้แต่คำเดียว

พิกุลทอง

เพื่อตอบสนองความละโมภของตน ตัวแม่เลี้ยงเองจึงตัดสินใจส่งลูกสาวของตน
นามว่า “มะลิ” ไปทำตามอย่างพิกุลบ้าง มะลิถูกส่งไปยังสถานที่เดียวกับที่พิกุล
บอกไว้ แต่ว่าแทนที่จะได้พบกับหญิงชรา กลับเป็นพบหญิงสาวสวยสวมเสื้อผ้า
งดงามยืนอยู่ใต้ร่มไม้ใหญ่ หญิงสาวผู้นั้นขอน้ำมะลิดื่ม แต่ด้วยความริษยา
มะลิแสดงอาการโกรธและคิดว่าหญิงผู้นั้นไม่ใช่นางฟ้า
เธอจึงปฏิเสธและใช้วาจาหยาบคายตำหนินางฟ้าจำแลง

นักเรียนคิดว่าจะเกิด
เหตุการณ์อะไรบ้างขึ้น
กับ “มะลิ”

พิกุลทอง

ดังนั้น นางฟ้าจึงสาปแข่งมะลิว่า เมื่อใดก็ตามที่เธอโกรธและพูดออกมาแล้วไซ้
ก็จะมีหนอร่วงออกมาจากปากของเธอ เมื่อกลับมาถึงบ้านมะลิก็เล่าเรื่องทั้งหมด
ให้ผู้เป็นแม่ฟังและด้วยความโกรธ ในขณะที่เล่าเรื่องนั้นก็ทำให้บ้านทั้งหลังเต็มไปด้วย
ตัวหนอน ผู้เป็นแม่คิดว่าพิกุลอิจฉาลูกสาวของตน ดังนั้นจึงแกล้งบิดเบือนเรื่องที่เล่า
จึงเป็นเหตุให้ลูกสาวของตนไม่ได้พบกับหญิงชรา แม่เลี้ยงจึงทุบตีพิกุล
และไล่เธอออกจากบ้านไป

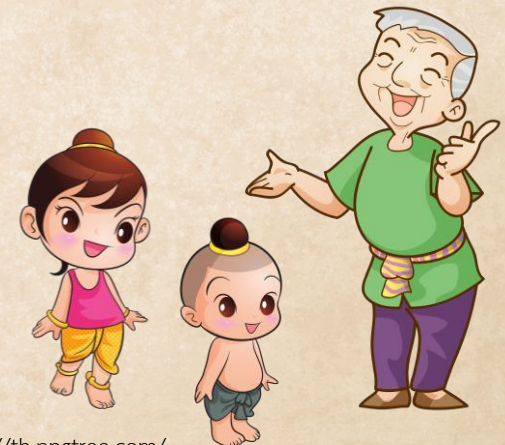

พิกุลทอง

ด้วยความเสียใจอย่างสุดซึ้ง พิกุลจึงท่องเที่ยวไปในป่าแต่เพียงลำพัง โชคดีที่ว่า เธอเดินไปในทิศทางที่เจ้าชายหนุ่มกำลังเพลิดเพลिनอยู่กับการขี่ม้าประพาสป่า กับข้าราชการบริพารผ่านมาพอดี เมื่อทอดพระเนตรเห็นหญิงสาวนั่งร้องไห้อยู่ ทรงถามเรื่องราวความเป็นมาทั้งหมด ทันทันทีที่พูดจบที่บริเวณนั้นก็เต็มไปด้วยดอกพิกุล ทองคำ เจ้าชายดีพระทัยยิ่งนัก จึงขออนางอภิเษกสมรสด้วยและหลังจาก การอภิเษกสมรสทั้งสองพระองค์ก็ได้ขึ้นครองราชย์และปกครองเมือง ของพระองค์ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขตลอดมา

การอ่านจับใจความสำคัญ
ด้วย เทคนิคหมวก ๖ ใบ

หมวกสีขาว

(White Hat)

เมื่อสวมหมวกนี้จะคิดถึงเกี่ยวกับ...

ข้อเท็จจริง

ข้อมูลเบื้องต้น

ไม่ต้องการ
ข้อคิดเห็น

เป็นตัวแทนของข้อเท็จจริง

หมวกสีแดง

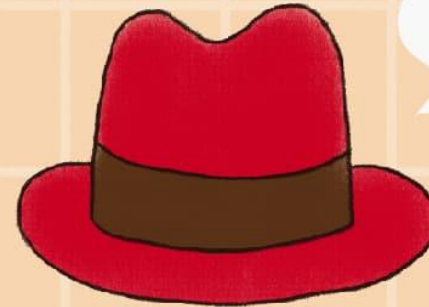
(Red Hat)

เมื่อสวมหมวกนี้จะคิดถึง...

ความรู้สึก

บอกได้ตรงๆ
ว่าชอบหรือไม่ชอบ

ไม่มีเหตุผล
ประกอบ

เป็นตัวแทนของอารมณ์และความรู้สึก

หมวกสีดำ

(Black Hat)

เมื่อสวมหมวกนี้จะคิดถึงเกี่ยวกับ...

จุดด้อย
ข้อเสีย
หรืออุปสรรค

ต้องมีเหตุผล
ประกอบ

ช่วยให้เห็น
ข้อบกพร่อง

เป็นตัวแทนของความระมัดระวัง

หมวกสีเหลือง

(Yellow Hat)

เมื่อสวมหมวกนี้จะคิดถึงเกี่ยวกับ...

จุดเด่น

สิ่งที่เป็นประโยชน์

ข้อมูล
ในเชิงบวก

เป็นตัวแทนของการแสวงหาทางเลือก

หมวกสีเขียว

(Green Hat)

เมื่อสวมหมวกนี้จะคิดถึงเกี่ยวกับ...

ความคิดใหม่ๆ

ความคิดอย่าง
สร้างสรรค์

เพื่อ
การเปลี่ยนแปลง
ที่ดีขึ้น

เป็นตัวแทนของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

หมวกสีน้ำเงิน

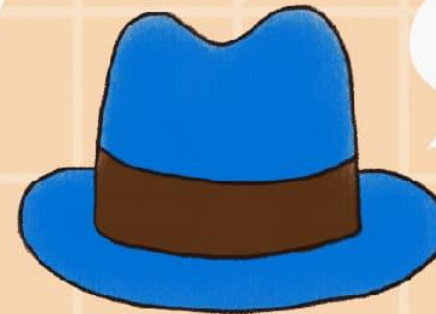
(Blue Hat)

เมื่อสวมหมวกนี้จะคิดถึงเกี่ยวกับ...

ความคิด
รวบยอด

เพื่อให้เกิด
ความชัดเจน

การยุติ
ข้อขัดแย้ง

เป็นตัวแทนของการควบคุมความคิดทั้งหมด

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “พิกุลทอง”

๑. ตัวละครในเรื่อง “พิกุลทอง” มีใครบ้าง
๒. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง
๓. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร
๔. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พิกุลทอง” คืออะไร
๕. ให้นักเรียนอธิบายการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุป บทเรียน

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “พิกุลทอง”

๑. ตัวละครในเรื่อง “พิกุลทอง” มีใครบ้าง

พิกุล มะลิ แม่เลี้ยง หญิงชรา (นางฟ้า) เจ้าชาย

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “พิกุลทอง”

๒. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนบ้าง

- ๑) บ้านของแม่เลี้ยง
- ๒) ลำธาร
- ๓) ในป่า

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “พิกุลทอง”

๓. ใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

พิกุลเป็นคนที่ มีเมตตากรุณา ครั้งหนึ่งเธอได้แบ่งน้ำให้กับนางฟ้าที่แปลงเป็นหญิงชรา หญิงชราจึงให้พรวิเศษที่ทำให้ดอกพิกุลทองร่วงออกมาจากปาก เมื่อใดก็ตามที่พิกุลรู้สึกสงสารผู้อื่น เมื่อแม่เลี้ยงรู้จึงเกิดความละโมภส่งมะลิไปทำตามพิกุลบ้าง แต่มะลิได้ด่าทอนางฟ้า จึงถูกนางฟ้าสาปแช่ง

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “พิกุลทอง”

๔. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง “พิกุลทอง” คืออะไร

คนที่คิดดีทำดี ย่อมได้รับสิ่งที่ดีตอบแทนเสมอ ส่วนคนที่คิดไม่ดี
ทำไม่ดี ก็จะได้รับสิ่งไม่ดีตอบแทน อาจกล่าวเป็นสำนวนได้ว่า
ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องเพื่อใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง “พิกุลทอง”

๕. ให้นักเรียนอธิบายการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

ปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันโดยคิดแต่สิ่งดี ๆ และปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี
ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น ไม่กล่าวร้ายผู้อื่น เมื่อปฏิบัติได้ผู้อื่นก็จะปฏิบัติ
กับเราเช่นเดียวกัน จะทำให้ชีวิตมีความสุข

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. บทอ่าน เรื่อง ลิงเจ้าปัญญา
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง ถ้ามมาตอบไป (กิจกรรมกลุ่ม)
๓. ใบงานที่ ๙ เรื่อง ถ้ามตอบรอบรู้

บทเรียนครั้งต่อไป

“ถามตอบรอบรู้”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

